

[Himmelstrup.]

rigtig om denne Metode; den højtærede Finansminister skulde ikke kunne gennemføre en saadan Foranstaltning alene ved Tilslutning fra Tingenes Finansudvalg. Jeg maa tilstaa, at jeg finder, det er et Lovgivningsanliggende, og at derfor Rigsdagen som Helhed skulde have Adgang til at træffe sin Beslutning, det bør ikke kunne gøres alene ved Beslutning af Rigsdagens Finansudvalg. Der staar dog i Grundlovens § 46, at man ikke kan optage noget Statslaan her i Landet uden ved Lov, men naar den højtærede Finansminister nu først faar solgt f. Eks. sine Skatkammerveksler til 300 Mill. Kr. — hvad jeg nu næppe tror, han gør —, saa er altsaa den Bemyndigelse, han har faaet ved Loven til at optage dette Beløb i Laan, udtømt, og saa forekommer det mig, at Ministeren skulde søge Rigsdagen igen for at faa Lov til at optage yderligere Laan eller at forøge det Laan, der er Tale om — det er jo i Virkeligheden et nyt Laan, der saa bliver optaget. Jeg synes, det er uheldigt, at man mere og mere kommer ind paa den Praksis, at den Slags Foranstaltninger kan gennemføres alene ved Finansudvalgenes Tilslutning.

Endelig er der en tredie Afdeling i dette Lovforslag, og den er ikke gammelkendt, den er derimod ny. Det drejer sig om Optagelse af Laan i Form af Tegning af de saakaldte Stats-Spareobligationer. Det er, som sagt, noget helt nyt, og saa vidt man kan skønne, har den højtærede Finansminister — eller maaske er det Nationalbankdirektør Bramsnæs, thi Forslaget findes jo i Nationalbankens Indberetning til Regeringen — hentet Ideen fra Sverige og ogsaa den Fremgangsmaade, der skal bringes i Anvendelse, nemlig den, at man ved Indkøbet tegner sig for et mindre Beløb, og naar Løbetiden, som her er fastsat til 5½ Aar, er omme, udbetales Obligationen med et større Beløb; f. Eks. udbetales et Indkøbsbeløb paa 20 Kr. efter Løbetidens Udlob med 25 Kr.

Om den højtærede Minister vil faa Succes med denne Laanform, vil jo afhænge af mange forskellige Ting. Man kan vel egentlig ikke sige, at Ideen har slaaet særligt an i Sverige; nogen stor Succes har den i hvert Fald ikke været, men der kom jo det til, at man koblede hele Ideen med Stats-Spareobligationer sammen med det tredie svenske Forsvarslaen, der for nylig er afsluttet med et saa kolossalt Resultat som 1 100 Mill. Kr. godt og vel; havde man

ikke gjort det, er det vist meget tvivlsomt, om der var kommet noget videre ud af Ideen med Stats-Spareobligationerne. Men naturligvis er det en rigtig Idé, der ligger til Grund for Forslaget, saavel som de øvrige Forslag, der her er Tale om, nemlig den, at man skal passe paa, at det indenlandske Prisniveau ikke stiger alt for meget, med andre Ord, at man skal søge at holde Kronevalutaen oppe.

Problemet om Opsparingen er ganske overordentlig vigtigt, og Stimuleringen af Opsparingen er et naturligt og nødvendigt Led i de Bestræbelser, som har til Formaal at holde Prisniveauet nede og derigennem at holde Pengeværdien oppe. For Danmarks Vedkommende varetages Bestræbelserne for at stimulere Opsparing vistnok paa fuldt betryggende Maade af de private Pengeinstitutter, af Banker og Sparekasser og paa anden Maade, og der er for saa vidt noget urimeligt i, at Staten gaar ind paa Omraader, som allerede forvaltes paa en helt naturlig og tilfredsstillende Maade.

Det er jo muligt — og det troede altsaa den ærede socialdemokratiske Ordfører —, at man ved denne Foranstaltning kan fremskaffe en yderligere Opsparing. Det vilde naturligvis kun være godt, og for at opnaa dette har den højtærede Finansminister i Forslagets § 3 kædet adskillige Løkkemidler sammen med denne særlige Form for Opsparing ved Indkøb af Stats-Spareobligationer.

Det første Løkkemiddel er den forholdsvis høje Rente, som disse Obligationer kan give, og som ligger i hvert Fald en lille Smule over den almindelige Rente, som faas mod Indskud paa Opsigelse. De Betingelser, som opstilles for denne Opsparing, og som finder præcist Udtryk i Lovens § 3, Begyndelsen af 2det Stykke, faar den højtærede Finansminister senere i samme Stykke Adgang til at ændre. Jeg maa tilstaa, at jeg finder dette meget uheldigt. I Slutningen af § 3, 2det Stykke, staar der, at Bestemmelserne om Indkøbsværdi og Løbetid for de Obligationer, der skal udstedes, samt den fastsatte Udstedelsesfrist kan ændres med Tilslutning af Rigsdagens Finansudvalg. Den højtærede Finansminister kan altsaa, hvis han kan faa Rigsdagens Finansudvalg med til det, i Virkeligheden helt faa ændret samtlige de Betingelser, som er opstillet ovenfor i det samme Stykke, og som skulde karakterisere Stats-Spareobligationerne. Jeg synes, at det er forkert, at noget saadant kan ske. Skal der Ændringer til, forekommer det mig,